

MEMO

Aan Gemeenteraad Almelo

Betreft Toezeggingen oordeelsvormend beraad Programmabegroting 2026
28 oktober 2025

Datum 31-10-2025

In het oordeelsvormend beraad van 28 oktober 2025 zijn een aantal toezeggingen gedaan. Onderstaand vindt u de beantwoording.

Er is toegezegd om schriftelijk terug te komen op de vraag hoe de investering en het rendement van ambulante hulpverlening en uithuisplaatsingen eruitziet.

In de begroting 2026, zoals weergegeven op bladzijde 80, wordt aangegeven dat wij in lijn met de landelijke Hervormingsagenda Jeugd inzetten op het versterken van lokale teams en het terugdringen van residentiële plaatsingen, oftewel het verminderen van uithuisplaatsingen. Deze aanpak is gericht op het bieden van passende hulp in de eigen omgeving van jeugdigen, zodat zwaardere vormen van zorg zoveel mogelijk voorkomen kunnen worden.

Binnen de budgetten Jeugdzorg zijn besparingen opgenomen, zowel bij ambulante hulp als bij verblijf. Op bladzijde 86 en 87 van de begroting is een overzicht opgenomen van de totale uitgaven en de mutatie van de beoogde besparingen voor Jeugdzorg in 2026 ten opzichte van de begroting 2025. De besparingen die doorlopen tot en met 2029 worden onder andere gerealiseerd door de inzet van sterke lokale teams en het verminderen van het aantal jeugdigen dat in verblijf wordt geplaatst. Deze maatregelen zijn momenteel in ontwikkeling en zullen jaarlijks verder worden uitgewerkt, met als doel een oplopende besparing.

De besparingsmaatregelen zijn opgenomen in de Perspectiefnota 2026–2029. Deze maatregelen zijn gekoppeld aan de doelen van de Hervormingsagenda, waaronder het terugdringen van uithuisplaatsingen en het ontwikkelen van stevige lokale teams die vroegtijdig passende hulp kunnen bieden.

Er is toegezegd om de raad te informeren over de stand van zaken van de starterslening.

Op dinsdag 4 november 2025 zal er een voorstel over de starterslening in het college worden besproken. Deze zal daarna ter besluitvorming worden aangeboden aan de gemeenteraad.

Er is toegezegd om een overzicht van de lasten van hoofdtakveld 1 Veiligheid te delen.

2023 8.062

2024 8.307

2025 9.114

2026 9.547

Alle bedragen zijn x 1.000 euro.

Maatregelen uit de diverse maatregelenplannen/ perspectiefnota's/begrotingen: In de onderstaande tabel zijn de maatregelen opgesomd die zijn opgenomen in de maatregelenplannen 1 t/m 3 en waarover is gerapporteerd naar de gemeenteraad in de periode 2019 tot en met 2022/2023.	
Titel maatregel	Duiding inhoud maatregel
Uitbreiden team MPG (multiprobleem gezinnen)/ sociaal hospitaal	Uitbreiden team multiprobleem huishoudens bij de gemeente.
Toezicht Wmo	Uitbreiden sociale recherche met 2,5 fte.
Toegang sociaal domein	Toewerken naar een integrale manier van werken doormiddel van wijkteams.
Contractmanagement Wmo & Jeugd	Versterken van het contractmanagement Wmo en Jeugd.
Inkoop Wmo & Jeugd	Inzet van pilots vanuit de inkoop Wmo en Jeugdhulp 2019.
Wijkteam: analyse casusniveau en aanpassen beleid	Het aanscherpen van de verordening en beleidsregels en het uitvoeren van een analyse op casusniveau.
Dagstructuring sociaal welzijnsbeleid	Inzet vanuit welzijn op dagstructurering.
Subsidieverstrekking	Nalopen subsidies op noodzaak.
Verkenning toekomstbestending huishoudelijke ondersteuning/ huishoudelijke ondersteuning anders organiseren	Inkoop gewijzigd: niet meer op basis van modules maar op basis van een normenkader waarbij inzet huishoudelijke activiteiten op basis van p * q worden gefinancierd.
Extra inzet op voorkomen schulden/ schuldenlab	Almelo is onderdeel van Schuldenlab Nederland. Inzet van evidence based maatregelen uit andere gemeenten in Almelo.
Twentse belofte	Regionale aanpak in de Regio Twente gericht op het voorkomen van voortijdig schoolverlaten door jongeren en hen te ondersteunen bij hun toekomstperspectief.
Verbeteren informatievoorziening	Kennisverbreding I&A ten behoeve van dashboard Sociaal Domein.
Middelen peuteropvang	Verlagen budget peuteropvang i.v.m. lagere realisatie.
GIDS middelen	Gezond in de stad middelen → investeren collectieve ziektekosten.
Terugdringen bijstandsbestand	Inzet gericht op het terugdringen van het bijstandsbestand. Dit blijft een van de doelen binnen de participatiewet.
Verminderen budget voor re integratie middelen	Besparing door re-integratiemiddelen niet in te zetten.
Bijzondere bijstand	Besparing door bijvoorbeeld de inzet van een drempelbedrag voor inwoners.

Besparing collectieve ziektekostenverzekering	Aanpassing contract Menzis: verwachte lagere kosten.
Versoberen individuele inkomenstoeslag en geen verhoging studietoeslag	Verlaging van de individuele inkomenstoeslag en nalaten van de (destijds) regionaal voorgestelde verhoging van de studietoeslag.
Beperken budget Almelo Doet mee	Maximumbedrag per voucher is verhoogd; totaal budget Almelo Doet Mee is als gevolg van minder vraag beperkt (bedrag per voucher had ook verlaagd kunnen worden).
Kwaliteitsoptimalisering	Inzetten van kwaliteitstafel: sturen op indicaties door samen te werken en bespreken van casuïstiek. Inzet op kostenbewust indiceren door wijkcoaches.
Gecertificeerde instellingen	Inzet op samenwerking met gecertificeerde instellingen (jeugdbescherming en jeugdreclassering).
Wmo maatschappelijke deelname naar voorliggende voorziening	Inzetten van een algemene voorziening voor inwoners die gebruik maken van dagbesteding.
Top 20 duurste cliënten	Inzet van doorbraakmethode bij top 20 duurste cliënten.
Verblijfsindicaties Jeugd	Inzet op afschalen van jeugdigen in verblijf/ Inzet op controle of de juiste indicaties zijn afgegeven.
Beleid gericht op afschalen	Afgeven kortere indicaties en meer evaluatie momenten.
Sturen op zorgaanbieders	Afschalen hulpverlening en niet noodzakelijke uitgaven. Inzet op zelfredzaamheid.
IPS trajecten	Inzet om personen met psychische problemen naar betaald werk te begeleiden.
Project instroom nieuwe inwoners	Verkenning van de mogelijkheden van de Wet bijzondere maatregelen grootstedelijke problematiek.
BSO + en inzet sociaal medische indicaties	Inzet op een voorziening SMI/ BSO+, voor kinderen die anders gebruik maken van een jeugdhulpverlening.
(leerlingen)vervoer	Verminderen beroep op leerlingenvervoer en inzet leerlingen vervoer i.p.v. vervoer vanuit de Jeugdwet.
Stapelbaan	Extra aandacht voor inwoners met deeltijdwerk om met extra werk volledig uit de bijstand te komen.
Administratieve last aanbieders	Lagere administratieve lasten moeten zorgen voor een lagere overhead zorgaanbieders bij inkoop Jeugdhulp/Wmo

Maatregelen begroting 2025 en perspectiefnota 2026-2029

In de onderstaande tabel zijn de maatregelen opgesomd uit die zijn opgenomen in de begroting 2025 en de perspectiefnota 2026-2029.

Wet	Titel maatregel	Duiding inhoud maatregel
P-wet	Kansen in werk	Het eerder toe leiden naar werk van statushouders en het vaker inzetten van trajecten naar werk in plaats van zorgtrajecten.
P-wet	Collectieve zorgverzekering afschaffen of versoberen	Bijdrage in de premies door gemeente verlagen of volledig achterwege laten.
P-wet	Collectieve zorgverzekering controle rechtmatigheid	Jaarlijks een controle uitvoeren op onder meer nog voldoen aan de inkomensgrens.
P-wet	Budget in eigen begroting t.o.v BUIG middelen afkomen	Extra middelen naast BUIG middelen lijken minder nodig in vergelijking met het verleden: door inzet van diverse projecten en gewijzigde aanpak.
P-wet	Stoppen kledingvouchers Jeugdfonds	De inzet van kledingvouchers betrof een incidenteel initiatief.
P-wet	Onderuitputting bijzondere bijstand	Er zijn minder middelen nodig door afname van de groep inwoners in armoede.
P-wet	Financiële coaching door coaches financiën	Instroom in bewindvoering voorkomen en uitstroom bevorderen.
P-wet	Inwoners met beginnende geldzorgen eerder en beter bereiken	Inwoners met geldzorgen eerder bereiken om grotere problemen en kosten voorkomen.
P-wet	Wetsvoorstel fiscale verzamelwet	Potentiële meevaller, omdat gebruik gemaakt kan worden gemaakt van BTW vrijstelling per 2026 bij beschermingsbewindvoering en schuldhulpverlening.
	Structureel bedrag peuteropvang vrij laten vallen	Niet aangewende middelen te laten vrijvallen.
	Structureel bedrag voor onderzoek alternatieven vervoer (als maatwerkvoorziening) vrij laten vallen	Niet aangewende middelen te laten vrijvallen.
Wmo	Groepsaanbod OMD/OZL eerst voorliggend	Gekoppeld aan maatregel sturen op indicaties v.w.b. realiseren algemene voorziening voor begeleiding individueel.
Wmo/Jeugd	Toegang kaders meegeven voor maximum Q	Invoeren normenkaders Jeugdwet en Wmo en kostenbewust indiceren door o.a. uitvoeringsprincipes (werk en procesafspraken).
Wmo/Jeugd	Afschalen in zorgzwaarte	Zie hiervoor om af te kunnen schalen zijn normenkaders noodzakelijk. Dit betreft o.a. data gericht sturen.

Wmo/Jeugd	Thuisbegeleiding zelf uitvoeren	Uitvoeren van begeleiding door de gemeente. Dit wordt meegenomen in project stevige lokale toegang.
Wmo	Hulpmiddelen en voorzieningen	Betreft o.a. samenloop inzet van verschillende voorzieningen die voor hetzelfde doel worden ingezet en niet verstrekken hulpmiddelen die algemeen gebruikelijk zijn of in eigendom worden verstrekt.
Wmo	Anders indiceren door wijkverpleegkundigen	Pilot samen indiceren (Twentse Koers).
Wmo/Jeugd	Sturen op indicaties	Data gericht sturen op indicaties. Sturen vanuit de maatregel toegang kader meegeven voor maximum Q.
Wmo	Pilot individueel zelfstandig wonen LVB	Gericht op versteviging ondersteuning vanuit het sociale netwerk van de cliënt (samen met zorgaanbieders Aveleijn en JP v/d Bent).
Wmo	Innemen niet in gebruik zijnde hulpmiddelen	O.a. door organiseren scootmobieldagen.
Wmo	Herinvoeren inkomensafhankelijke bijdrage	Uitgesteld tot 1-1-2027 (hiervoor zijn we afhankelijk van het Rijk).
Jeugd	Inzet steunouder	Algemene voorziening ter voorkomen van jeugdhulp. Gericht op versterken eigen kracht en uitbreiden van het netwerk.
Jeugd	Inzetten poortwachtersfunctie dyslexiezorg	Voorkomen instroom dyslexiezorg en sturen op maximale inzet/onnodige inzet (volgens richtlijn).
Jeugd	Onderwijs versterken met begeleiding hoogbegaafdheid en huiswerkbegeleiding	Voorkomen van inzet van jeugdhulp op specifieke onderwerpen door het versterken van de sociale basis in het onderwijs, waar het geen jeugdhulp betreft.
Jeugd	Geen maatwerkcontracten	Inzet op geen maatwerkcontracten voor hulpverlening d.m.v. strenge toetsing (toepassing Bibob/Kit) en optimaliseren proces, dit bouwt voort op de afspraken gemaakt in de inkoop Jeugdhulp en Wmo 2025.
Jeugd	Inzet specialistisch ondersteuner jeugdgezondheidszorg	Inzet van specialistische ondersteuner in de toegang. Eerder inzetten van deskundigheid om behandeling te voorkomen.
Jeugd	Afbouwen wonen en verblijf	Voorkomen van uithuisplaatsing en bevorderen doorstroom dmv verklarende analyse, ambulante alternatieven en coördinatiepunt wonen en verblijf.
Jeugd	Stevige lokale toegang + sturen op indicaties	Verplichting voor het oprichten van stevige lokale team vanuit de Hervormingsagenda Jeugd,

		inclusief werkwijze. Sturen op indicaties komt vanuit de inkoop Jeugdhulp. Regionaal wordt een sturingsplan opgeleverd om te komen tot afbouw van ingezette Jeugdhulp.
Jeugd	Coördinator externe verwijzers	De coördinator is een uitbreiding van de maatregel GI's, naar alle wettelijke verwijzers en verder investeren in de samenwerking.
Jeugd	Normaliseren voogdij ondersteuning	Onderzoeken en verbeteren mogelijkheden van burgervoogdij i.p.v. voogdij bij gecertificeerde instellingen.
Jeugd	Voorkomen onnodige inzet Jeugdhulp	Inzet op digitale nulde lijn: verbeterde informatievoorziening om te voorkomen dat inwoners een beroep hoeven te doen op (jeugd)hulp.